

„Edinost“

Iz naša enkrat na dan, razen nedelj in p. raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto	24 kron
za pol leta	12 „
za četrt leta	6 „
za en mesec	2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se ne upravlja.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 470.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

I tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trst

Nekoliko misli.

(Dalje.)

Takemu boju mora slediti le — pogin naroda. Pravim »takemu«, ker zdravemu tekmovanju med različnimi strujami — bodi političnimi, bodi gospodarskimi, bodi literarnimi — ne le da ne odrekam opravičenja, marveč ga smatram velevolnim, ker oploduje, s svežim življenjem naroda. Ali takov boj, kakoršen se bijeseda med strankami na Kranjskem in Goriškem in ki se je zanesel tudi na Dunaj — gorje njemu, ki je kriv na tem! — boj, ki absolutno izključa vsako skupno delovanje tudi v slučajih, ko bi bilo tako delovanje možno; boj, ki je prinesel za seboj tudi osebnostne mrznje v toliki meri, da je medsebojno občevanje zadobilo forme, kakoršnjih ne sme poznati družba, ki hoče biti omikana: da, takov boj je v prokletstvo za narod. Sosebno pa za narod — da ponavljam —, čegar bodočnost ni osigurana v nobenem oziru. Osigurano pa je nekaj drugega — in to me navdaja z bojaznijo, s strahom. Osigurano je — nadaljevanje boja! Osigurano s tem, da si vsaka stranka vzgaja svojo mladino, ki dere slepo za njo. Mladina, ki je angažirana pri tej ali oni stranki, posnemlje zvesto ravno le — stranko: klerikalno ali liberalno. Ona pozna le stranko, slovenskega naroda pa ne pozna več! Verjemite mi: govorim iz skušnje. Kakoršnji stranki, taka mladina. Kakor za prvi tako za to poslednjo prihaja slovenski narod le toliko v poštev, v kolikor daje strankama privržencev. Navdušenja za narodne idejale pa iščemo zastoj na tej in oni strani. Vse, kar nas je nekaj navduševalo, je začelo razpadati in je popolnoma zanemareno. Najeklatantnejši dokaz za to smo dobili v zadnji čas. Tudi družba s. v. C. rila in Metoda je začela pokati! Kje so navduševalni članki, kje so pozivido naroda, naj jej priskoči, naj jo reši iz te stiske!

A če se to dogaja pri družbi s takimi plemenitimi nameni, na zeleni veji eklatantnega in izključno narodnega interesa, kako more biti še le drugod, recimo na bolj opolzljih tleh?

Ni čudo torej, da vlada dela z nami, kar hoče! Zanašajoča se na ta naš medsebojni boj in iz njega izviraajo obnemoglost naša,

nam odreka sploh vsa sredstva za obstanek. Ona je prepričana, da nismo več zmožni za obstanek in da ga nismo tudi — vredni. Lahka jej igra z nami!! Mislim, da na pogubnosti boja s takimi oblikami ne more dvomiti več, komur ni strankarska strast popolnoma zatemnila vida.

Da se povrnem k onemu, kar sem že rekel. Stranka posvetnega razumništva je zamudila najlepšo priliko. Nočem govoriti o tem — mislim pa, da vidim jasno — kateri vplivi so delovali tu, ampak zabeležiti hočem le fakt, da je »Slovenčeva« stranka podrla šatore na narodni poziciji in se umaknila na pozicijo konservativnih načel. Sojeno z narodnega stališča je delegacija »Slovenčeve« stranke na Dunaju totalno zavozila, tako temeljito, da jej v doglednih časih ne bo možno nazaj — k narodu. Ona se utegne uspešno boriti za kake gospodarske koristi, utegne postati uvaževan sestavni del kake konservativne stranke, ali prenehala je biti stranka, sposobna in voljna za borbo za idealje naroda. In take prilike ni znaša izkoristiti nasprotna jej stranka! Mesto da bi bila v istem hipu — sama zasela pozicijo, zapuščeno po »Slovenčevi« stranki, ter tam razvila in visoko povzdignila zastavo, sveto vsem, ki so narodno zavedni in ki so si ohranili zmisel za narodne idejale, je tudi ona trdovratno ostala na poziciji svojih liberalnih načel. To je neodpušten greh. Kaj je politika, kaj taktika? Ista je menda glavno v tem, da spretno izkoristimo pogrške in zmote drugih! Tega ni umela narodna stranka in je s tem izrekla najneugodnejšo sodbo o sebi!

In tako je na poziciji, kjer bi trebalo krepke, čvrste in neustrašene posadke, ostala — praznina. Najvažnejša pozicija je brez posadke in je brez obrambe izpostavljena napadom sovražnika. Tako je prišlo, da imamo mi Slovenci lepo število narodno čutečih individuvov — to je še edina tolažba —, ali narodne stranke nimamo nobene. Brez take stranke pa ni narodnega življenja, ni borbe za pravice naroda, vsaj take ne z nado do uspehov!

Rekel sem, da pri »Slovenčevi« stranki ni nade, da bi se v doglednih časih povrnila k politiki s takimi narodnimi akcenti, kakor si jih mora želeli sleherni rodoljub, ki misli na častno in varno narodno bodočnost

naroda. Gotovo pa tako dolgo ne, dokler bo pod sedanjim vodstvom. Za tako borbo treba s rca, treba razuma in treba zmisla za narodne cilje. Vsega tega pogršamo pri sedanjem voditelju »Slovenčeve« stranke. Jaz ne krivim njega. On jednostavno ni bil ustvarjen in vzgojen za to. Tam, kjer je sedaj njegova stranka, je mož na svojem mestu in je faktor, s katerim treba računati. Boj za naša prava pa pomenja boj proti vladajočemu zistemu, pomenja boj slovanke revendikacije proti zistemu raznarodovanju Slovanov monarhije — za tak boj sedanjí voditelj »Slovenčeve« stranke ni, pa ni!

(Zvršetak pride.)

Za pravo našega jezika!

Interpelacija poslancea Spinčiča in tovarišev v seji zbornice poslancev dne 27. marca.

V § 13. notarskega reda je izrečno predpisano: »Svojestvo notarja in uradnega sedeža je navesti (to je: na uradnem pečatu) v tistem jeziku, ki je v okrožju notarja v deželi navaden jezik, in ako je v tem okrožju več nego jeden v deželi navaden jezik, v vsakem teh jezikov«.

Znano pa je, da so v Istri vsa sodna okrožja jezikovno mešana, a v zvezi temu imajo vsi c. kr. notarji svoje uradne pečate izključno v italijanskem jeziku, da si v njih okrožju skoro povsodi pretežna večina prebivalstva govori hrvatski ali slovenski jezik.

Ali ne le pri notarjih je opažati to nezakonitost — glede uradnih pečatov; tudi večina sodišč po Istri rabijo izključno italijanske uradne pečate.

Tako se dogaja, da se tudi na slovanških ulogah in rešitvah (razsodbah, sklepih itd.) vsikdar nahaja le italijanski uradni pečat.

Na nekem okrajnem sodišču, namreč v Podgradu, kjer se skoro izključno slovenski uraduje, imajo uradni pečat le v nemškem jeziku.

S slabim izgledom prednjači, kakor je to že sploh navada v Primorju, najviša oblast: c. kr. više deželno sodišče v Trstu rabi uradne pečate le z nemškim in laškem napisom.

Višemu deželnemu sodišču slede seveda

je nekdo šepetal. Šalaj je odšel, a na njegovo mesto se je spravil brezpopovec.

»Vladika, ali si nemara zaspal?«

»Oh, Bog, Bog... Ne morem več... zbeži...«

»Vidiš, kaj se je pripetilo...« je nadaljeval brezpopovec šepetaje. »V tretji številki je pri nas neki človek, to je: on ni človek, marveč preprost vaški mladenič. Ta človek je krepke rasti, samo nekoliko capast... Kličejo ga Jefima. Nu, ta Jefim je sedel doma pri okni, to je v vasi. Sedel je in gledal skozi okno. A stari oče mu je rekel: »Jefim, ali si videl, kako se je peljal mušič v novem kožuhi ter na sanah spredaj imel prase?« — »Videl sem, oče.« — »Treba je vzeti mu kožuhi in prase.« — »Ako pa ne dá.« — »Vzemi mu s silo.« — »Težavno mi bo storiti to.« — »Ti, le vzemi mu.« Starec ga je tudi naučil, kako je treba to izvršiti. A mušič je šel po cestah ter si živžgal, kajti bil je na trgu, nekaj prođal, se nekoliko napil in v takem slučaju je veselo človeku. Zima je bila, sneg je naletaval... Komaj za deset vrst dalje od vasi ga je došel Jefim. Spustil se je z njim v razgovor. Jefim mu je takoj povedal: »Tukaj-le je bliža pot čez travnike...« Pijani mušič mu je pritrtil. Jefim se je delal, kakor da gre po seno. Na ta način je zvalil mušiča v

okrožna sodišča, kakor ono v Rovinju, in deželno sodišče v Trstu, ki imata svoje pečate izključno v laškem jeziku.

Z ozirom na to, da je v Istri in v Primorju sploh večina prebivalstva slovenskega in da so torej povdarnje razmere, kar se dostaja uradnih pečatov na sodiščih in pri c. kr. notarjih, nezakonite, stavljajo podpisani nastopna vprašanja do njegove ekscelence, gospoda ministra za pravosodje:

Je-li njegovi ekscelenci znano, da jih 18 od 20 c. kr. notarjev v Istri rabijo svoje uradne pečate z izključno italijanskimi napisi, da si uradujejo v jezikovno mešanih okrožjih s pretežno hrvatskim ali slovenskim prebivalstvom?

2. Je-li njegovi ekscelenci znano, da imajo na c. k. okrožnem sodišču v Rovinju in na večini okrajnih sodišč po Istri uradne pečate z izključno italijanskim napisom, da si so rečena sodišča določena za pretežno hrvatsko prebivalstvo in se tam čisto dogajajo hrvatske uloge in rešitve?

3. Je-li njegova ekscelenca pri volji odpraviti povdarnje nepristojnosti glede uradnih pečatov c. kr. notarjev in sodišč po Istri ter ukreniti potrebno, da ti uradni pečati dobe napise tudi v hrvatskem jeziku?!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 4. aprila 1901.

O dogodkih v hrvat.-slovenskem klubu piše danes došli nam reški »Novi list«: »V tej nesrečni aferi imamo zabeležiti, da se naša sodba in naše pisanje popolnoma strinja s pisanjem uglednega slovenskega tržaškega dnevnika »Edinost«. Opazke o sporu so isti dan izišle tu in tam, da izgleda kakor da smo se dogovorili. To nam je jako milo, ker znamo, kdo je »Edinost« in kaj je, pak želimo, da med tema dvema listoma, ki ne stojita pod vplivom slovenskega in hrvatskega razdora, tudi nadalje ostane ta solidarnost in jednodušnost v presojanju naših stvari, kar nikakor ni težko, ako se iste gledajo z gledišča narodnih načel in splošnih interesov, in ako imamo prilike gledati z lastnimi očmi, kako narodna zmešnjava zlo deluje na izpostavljenih točkah domovine«.

Glede afere v hrvatsko-slovenskem klubu doznaje »Novi list«, da je nade, da Ferjančič

stran, potem pa je planil nanj... Slekli mu je novi kožuhi, vzel mu prase in mušič se je krvav valjal v snegu... Jefim ga je gledal: še je imel na sebi jopič, kakoršnega nosijo mušiči pod kožuho. »Nus«, je rekel Jefim, »jopič ti pustim, ker nanj nisem dobil očetovega dovoljenja.« Sedel je na sani, a mušič z izkopanimi očmi ostal v lesu... Rane so ga bolele, kri mu je tekla in zeblo ga je. Nu, s smrtjo je vsemu konec... Vsekako pa se je mušič pobral s poslednjo močjo, prilezel h konju, ga izpregel in ga spustil — nekam ga že zanesel žival. Konj je šel dlje časa ter končno obstal... Mušič je čul, da konj hrusta seno, — gotovo sta prišla h kopici sena. Slep mušič je zlezal s konja, zaril se v kup ter se nekoliko ogrel. Na to je zopet zasedel konja in haj naprej. Tu je začutil, da je konj dospel na trdo pot, gotovo ga zanesel v vas. Ob enem je tudi začutil, da gre nekdo za njim. Po glasu je razločil, da je to fant... Mušič je obstal, a deček, ko ga je videl vsega krvavega in s svežim senom posipane, je zbežal nazaj. Mušič ga je začel klicati in prositi z utrujenim glasom. Fant se je obrnil ter rekel: »Ako nisi volkodlak, prekrižaj se ter moli.« In mušič se je prekrižal, pomolil, a fantin ga je zapeljal v vas, v kateri je bil doma Jefim, uprav pred oblastujo. (Pride še.)

PODLISTEK.

Velik grešnik.

Povest.

Buski spisal D. N. Mamin - Sibirjak. Posl. Podrarski. V.

»Dovolj... Prenehaj!«

»Ne, le poslušaj, kaj je bilo dalje. Pokazalo se je, da ta ljubljenska sedi v ječi. Čeden je izvedel to po jetnikih ter jej naročil, naj se dá premestiti v našo ječo. Toda ta se mu je postavila po robu, govore: Nočem jaz tebe, starega zlodja, poznati! Ženska je bila še mlada, ravnokar je bila dosedela kazni. Ta čas jo je Čeden zatožil sodniku, češ, »jaz imam na vesti še pet duš. Toda ne sam, marveč v družbi z ljubljenko.« In povedal je... Stvar je naravnal tako kakor Slez... Spreoblekel se je za trgovca, posadil ljubljenko kakor svojo ženo na konja ter zablil v neko vas k najbogatejšemu mušiču. »Prenoči naju.« Gospodarja ni bilo doma, pač pa žena z dvema otrokoma, stari oče in neoženjen brat. Dobro. Čeden s svojo Četketo, se je nastanil v zadnji sobi, dal konjema krme ter najel samovar. Prav tako, kakor se spodobi pravemu trgovcu. Nu, dobro. Sedeli so ter pili čaj; na to je šla trgovčeva žena v prednjo sobo klicat starega, naj pride pit čaj. Starec je ležal na peči — ni mogel

priti. Takrat je ona odvela gospodarjevega brata. Privela ga je, posadila za mizo, a Čeden ga je zadavil... On pograblja človeka tako, da nastaja iz tega smrt. Na njem ne vidiš nič posebnega, toda roko ima železno. Na ta način je ona napojila s čajem gospodinj; šla na to v prednjo sobo ter zadušila starega na peči; in tako tudi triletno dete — ki je spalo na klopi — ter dete, spavajoče v zibelki in mačko. Čeden je vzel vrv ter otroka in mačko skupaj povezal in obesil na klin ob steni... Na to sta oplenila vse ter odšla. Niti sledi ni ostalo po njima. Samo radi Četke je prišla stvar na dan. »Skupaj«, je dejal Čeden, »pojdeva na katorgu (galėjo) in ondi jo zadavim...« Pa jo tudi zadavi.

»V resnici zadavi«, so pritrdili navzoči v sobi.

Ciril je molčal ter je sedel skrčen v svojem kotu. Kakor da ga je kdo polil z mrzlo vodo, kar zobje so mu klepetali. O Bog, kaj vse on čuje? Toda brezpopovec se kakor volk le še bolj stiska k njemu.

»Zbeži!« je poprosil tiho Ciril. »Dovolj je.«

»Jaz ti povem še neko dogodbo, vladika«, je odgovoril isto tako tiho nadležni sovražnik. »Ti še ne spiš.«

Nekateri jetniki so že hropeli. Pri oknu

in Plantan ostaneta v klubu, dočim se za Gabersčka ve, da ne misli izstopiti! »Ni se bati — pravi reški list doslovno — da bi se dr. Susteršič usilil klubu kakor kakov vodja, ker njega členu dobro veda, da bi Susteršičev pojav ne dovel do zaželenega miru in sporazumljenja, ki je velepotrebno. Slovenci in Hrvatje, ako hoče kaj šteti na Dunaju, morajo biti odločni in energični, ali solidarni iz zložni.

Italija in Nemčija. Dne 2. t. m. sta se na kolodvoru v Veroni sešla nemški kancler grof Bülow in italijanski ministerski predsednik Zanardelli. Sestanek je bil le kratke in v kupéju; že ta okolnost sama govori za to, da rečena državnik nista imela prilike, da bi globlje posegla v sedanje razmerje med Italijo in Nemčijo, oziroma, da bi si podrobno razjasnila vsaki svoje stališče oziroma na vprašanje, s katerim se bavi ves svet: se-li trozveza obnovi?! Gosp. Zanardelli ni imel dovolj prilike, da bi vse povedal; da-li Italija sploh misli še ostati v trozvezi, in če misli: kaj in kakih zagotovil zahteva od Nemčije na gospodarskem polju, da bo mogla ostati v zvezi z Nemčijo? A tudi glede pomena demonstracije laškega in francoskega brodovja v Toulonu, ki se bo vršilo te dni, — ali bo ista le čin uljudnosti in dokaz o zboljšanih razmerah med sosednjima državama, ali pa bo predhodnica pripravljajočim se spremembam v mednarodnih razmerah: gotovo ni gospod Zanardelli popolnoma razkril svojega srea! A isto tako gotovo ni grof Bülow povedal naravnost, da-li in v koliko se nemška vlada misli udati svojim agrarcem in odreči italijanskemu zavezniku dosedanje ugodnosti v trgovinskih pogodbah.

Vzlic temu pa, da je bilo srečanje jako kratko, se je po listih vendar-le vtila cela povodenj ugibanj: ali, in koliko političkega pomena je pripisovati sestanku v kupéju v Veroni?!

Oficijozni, ki imajo — kakor znano — nalog, da svojim gospodarjem pomagajo prikrivati misli, so že z vsemi rokami na delu, da bi uverili svet, da je bil rečeni sestanek čisto slučajen. Drugi seveda sodijo drugače. In ti poslednji so v večini. Da oni sestanek ni bil brez političkega pomena, za to jim govori najbolj dejstvo, da je bil v spremstvu Bülowa tudi nemški poslanik na Dunaju, grof Eulenburg. Nemški listi sicer ne verujejo prav, da bi hotela Italija zapuščati trdna tla trozveze, katere varstvo da je večkrat blagodejno občutila, ter spuščati se v gotovost zveze z Francijo, vendar pa jih vznemirjajo razne okolnosti.

V trgovinsko-političnem pogledu je zavladala v Italiji nezadovoljnost; sedanji voditelji italijanske države so, to je jasno, veliko hladnejši priznavatelji trozveze, nego so bili njihovi predniki v poldrugem desetletju; na prestolu Italije ne sedi več tisti kralj, ki je sklenil zvezo, a v neoficijelni Nemčiji sami se množe — kakor rečeno — znamenja, da njim so bolj pri sreč lastni gospodarski interesi, nego politična zveza z Italijo. Večina listov sodi torej, da se oba državnik na svojem sestanku v Veroni sicer nista mogla spustiti v podrobnosti, a na sploh, v velikih potezah, da sta si vendar razložila dispozicije. »Neue Freie Presse« sodi, da je bila grofu Bülowu ta naloga, da Zanardelliju še posebno zavtrdi nespremenljivo zavezništvo zvestobo Avstro-Ogerske in Nemčije in da »nove faktorje v kvirinalu in v consulti utrdi v pripoznavanju k staremu položaju«. — To bi kazalo, da v Berlinu nič več prav ne zapajo vremenau v Rimu. Ali kakor vedno, tako je bila »Neue Freie Presse« klasična tudi pot.

Ta list poklada posebno važnost v okolnost, da je bil na sestanku navzoč tudi nemški poslanik na Dunaju, grof Eulenburg. In sicer zato, ker so bile s tem na sestanku v Veroni zastopane tudi želje in misli — Avstro-Ogerske! Bravo! Jedli smo že res satrapi Nemčije? Je-li smo se že res zašli v tako odvisnost od Berlina, da je že vse jedno, če kar nemški poslanik zastopa naše želje in misli?

Francozko-italijanske simpatije. Iz Toulona poročajo, da tri izmed sedmih sedaj tam zasidranih ruskih vojnih ladij odplujejo iz pristanišča predno dospejo tjakaj italijanske vojne ladije, ker se hoče Rusija rezervirano vesti napram tem francozko-laskim manifestacijam.

Vojna v južni Afriki. Iz Bru elja poročajo, da zatrjuje Krüger, da je lord Kitchener, v imenu angleškega ministerskega predsednika Salisbury-ja, ponujal Bothi, ako

so uda, mesto vojaškega gubernatorja Transvaala in Oranje s 250.000 frankov letne plače, kar pa je Botha s preziranjem odbil. In vendar trdi angleška vlada, da se vojna za — Anglijo izvrši častno!

Nemška nenasitnost. Dne 2. t. m. je imela vsenemška zveza na Dunaju neko Bismarkovo slavlje. Da ni manjkalo Wolfa, se umeje ob sebi in da je vse plavalo v velikonemških vodah, tudi tega ne treba pripovedovati. Gospod Wolf zna govoriti v ostrih akcentih. Krepkost izraza, gromenje fraze nadomestuje pri njem moč argumenta in globliao misli. Ali na rečenem slavlju smo zaznali na njem novo stran — hinavstva, tartiferije. Zatrjal je namreč, da je nemško ljudstvo v Ostmarki vsikdar dajalo cesarju, kar je cesarjevega, Avstriji, kar je avstrijskega, sedaj pa da je prišel čas, da Vsenemci začno zahtevati, da se nemškemu narodu da, kar je nemškega naroda!! To je nekaj novega: Wolf daje avstrijskemu cesarju in Avstriji! To je hinavstvo, vredno goropadne laži, kakor da Avstrija dosedaj ni dajala Nemcem, kar jim gre. Vse imajo, kar hočejo, vsa uprava je nasičena nemškim duhom, med 10 ministri je sedaj 8 Nemcev, malone vsa viša mesta so v nemških rokah, in istih nemških rokah je toliko moči in oblasti, da morejo žugati, kako se bodo na dvorni palači šipe tresle, da morejo stahovati vlade, proganjati neljube jim uradnike, tlačiti druge narode!! In vendar kriče, da jim država še ne daje, kar jim gre! In vendar bi hoteli še več, še več! Taka je — nemška nenasitnost!

Tržaške vesti.

Bistrimo pojme! V razpravo o tržaškem vprašanju je poseglo tudi splitsko »Jedinstvo«. Omenivši, da je predsednik dr. Mazzura, že izjavil, da dotične resolucije ne more postaviti na dnevni red, piše:

»Mislimo, da smo mi najbolj zainteresirani, da bi razpravljali; ali ker že izjavljamo sami, da se pokorimo odloku dra. Mazzure, naj bo stvar rešena s tem. Sicer pa: je-li tudi ravno potrebno, da bi na shodu razpravljali o nečem, v čemer se itak strinjamo vsi, in je-li mora ravno resolucija razglasiti, ako želimo pomoči bratom v Trstu in Istri? Zdi se nam, da z nekoliko dobre volje je možno urediti vse to, tudi brez razprav in resolucij, to je: gospodje kolegi naj se v bratskem razgovoru, na obedu, porazgovore in obvežejo, da bo vsaki v svojem listu pozival vse Slovane iz vseh krajev, da se spominijo Istre in Trsta, in evo: doseženega vspeha!«

Naši čitatelji se gotovo še spominjajo, da smo mi podali povsem sličen nasvet.

Mestni svet tržaški je imel sinoči pod predsedstvom župana dr. Sandrinellija svojo VIII. javno sejo. Vlado je zastopal namestniški svetnik vitez Jettmar. Župan se je spominjal smrti bivšega občinskega svetnika dr. Benvenuttija. Vsprejeli so nujni predlog svet. Rascovicha naj se mestna delegacija pozove, da stori potrebne korake v to, da se vse nove gradnje brodov, katere naroči v kratkem avstrijski Lloyd, poverijo domačim ladjedelnicam. Potrdili so predlog mestne delegacije, da se sprejmejo zapuščinske svote pokojnega barona Reinelta za one namene, kakor so določene in sicer: 60.000 kron za nedotakljivi fond javne dobrotvornosti; 30.000 kron za nedotakljivi fond delavnice zapuščene mladine; 50.000 za dijaške ustanove Tržčanov-visokošolcev, ki so dovršili mestne ali drž. srednje šole; 40.000 kron za mestno pevsko šolo Reyerjeve ustanove.

Brez debate so dovolili kredit 8300 kron za dobavljenje postelj v mestni bolnišnici. Isto tako so brez debate dovolili 4500 kron za neka dela v muzeju Revoltella. Temu je sledilo poročilo pravnega odseka glede povišanja za 32.960 kron, ki prinosu, ki ga mestna občina daja za policijske stražnike, katero povišanje zahteva vlada od mestne občine, ker so se stroški za redarstvo pomnožili. Odsek je predlagal, da se to povišanje ne dovoli, ker bi bila vlada, glasom pogodbe, morala prej vprašati občino za mnenje, predno je povišala stroške. Dr. Spadoni je rekel, da bo glasoval za ta predlog v protest proti redarstveni oblasti, ki trpi, da izvestno časopisje (misli je na »Avanti«) dela mestu sramoto. Dr. Spadoni bi bil pač bolje storil, da bi se bil obrnil do onih, ki uprizarjajo skandale in ki so njemu mnogo bližji, ne pa do onih, ki razkrivajo te gnjile razmere in v pravi luči kažejo propadlost vladajoče stranke, ker le na ta način pridemo do zdravejših

razmer. Dr. Spadoni bi moral, kakor zdravnik pač vedeti, da se rane ne ozdravljajo s tem, da se jih prikriva. Predlog pravnega odseka je bil na to sprejet.

Na predlog mestne delegacije so direktiji mestnega gledališča opustili dolg na razsvetljavi v znesu 2635 kron. Zahtevo kredita 26.408 za dela v bolnišnici pri sv. M. Magd. so na predlog sv. Ravasinja zopet izročili stavbinskemu odseku v preštudiranje.

Predlog zdravstvenega odseka, naj se upravno osebje mestnega magistrata pomnoži za pet mest s stroški 6100 kron na leto, je bil sprejet brez debate; istotako so odobrili prekoračenje kredita za šolske namene v znesku 19.000 kron. O predlogu, da se dovoli podpornemu društvu za dijaške laškega gimnazija v Pazinu podpora 1000 kron, postal je svet. dr. Gregorin sledečo izjavo:

»V očigled naravnost sorazmernu duhu, ki vlada v tej zbornici proti vsemu kar je slovenskega, čeravno je znaten del tržaškega prebivalstva slovenski, katerim se odreka celo jedna sama ljudska šola v mestnem pomeirju v njih lastnem jeziku, se mi naravno ne moremo ogrevati za predlog, ki stremi k podpiranju gimnazijskih dijakov tuje dežele. Ker pa nikakor nečemo vračati sorazmernost s soraznostjo, ne bodemo glasovali proti predlogu, temveč se samo vzdržimo glasovanja.

O glasovanju bil je predlog sprejet z vsemi glasovi izzemši glase slovenskih svetovalecev.

Nadalje je bil sprejet predlog mestne delegacije, da se onim učnim močem, ki uživajo stanovanje in natura v manji vrednosti, nego je določena, doda diferenca v denarju. Učnim močem v Škedenji, Sv. Ivanu, Rojanu in Barkovljah se dovoli 11. marecem t. l. jednako svoto za stanovanje, kakor njih mestnim kolegom. Svet. Dollenz je zahteval, da se to povišanje dovoli tudi za Katinaro. Svet. Goriup je zahteval, da se povišanje raztegne tudi za Opčine, ker se tam stanovanja z ozirom na gradnjo električne železnice močno podražela in so ravno tako draga, kakor v mestu.

Slocovich je na to opomnil, da se šolski pododsek že bavi s tem vprašanjem, v sled česar je svetovalec Goriup umaknil svoj predlog.

Svet. Müller je oporekal temu, da bi bila tudi za Katinaro potreba povišanja stanarine. Dollenz je odgovarjal na to, da na Katinari ni potrebnih stanovanj. Slocovich je trdil, da Katinara ne spada k predmestju in da katinarsko učiteljstvo ni prošlo za povišanje. Svet. dr. Rybář je dokazoval, da tudi Katinara spada k predmestju, ker je del VIII. in IX. okraja in opozarjal, da katinarsko učiteljstvo mora stanovati izven Katinare.

Dollenz-ev predlog je dobil samo glasove slovenskih svetovalecev.

Slednjič so odobrili še povišanje plače vrtnaricem in so v naslednji tajni seji rešili nakatere personalije.

Od resnega do smešnega in narobe!

Zadnjič smo opazili, da je afera ljudskega štetja postala iz resne — smešna! Danes moramo to besedo obrniti in reči: iz smešnega postaja vprašanje o ljudskem štetju zopet — resno! Najprej so najemnikom razdelili (deloma!) pole, katere so izpolnili sami, ali pa jih dali izpolniti tretjim osebam. Ko so stranke vratile izpolnjene pole, so gosp. magistratovec začeli vabiti iste, naj prinesejo dokumente ter tako definitivno izkažejo domovinsko pravico. Za tem so začeli vabiti 12—14-letne otroke, katere so izpraševali, kako govorijo doma, na cesti, v službi itd.?! (To se nadaljuje. Op. stavčeva!) Dalje so začeli pošiljati »komisarje«, ki naj na lieu mesta konstatirajo, da-li izpolnjene liste odgovarjajo resnici?!

O ti operaciji so in tudi še izprašujejo celo 3—8-letne otroke, kako da govorijo stariši?!

O vseh tu navedenih »operacijah« so z dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi pritiskali na stranke in jih (to se dogaja le Slovanom!) nagovarjali, naj izjavijo, da govorijo — tudi laški! Ker je pa ostalo še nekoliko takih, ki se niso dali na nikak način pridobiti za veliko Italijo — hodijo te dni zopet po hišah nadlegovati najemnike! Uradniki in sluge imajo saboj neko novo tiskovino, katero izpolnjujejo le s svinčnikom!!

O takem »trudapolnem« delu ne bo nikako čudo, ako požrejo še one Slované, ki so imeli toliko poguma, da so slovenski zapisali za občevalni jezik!

Kedaj bo že vendar konec tega lova slovenskih — duš?!

Izgon laškega podanika. »Piccolo« je zopet ogorčen. Seveda je težko pogoditi, koliko je tu le poza in koliko je narave. Napisal je cel tragičen roman o nekem laškem podniku del Mastro, katerega je policija izgnala, ker je bil radi vtikanja v volitve kaznovan. Laški list pretaka britke solze za svojim ljubljencem, kateremu da je s tem činom uničena ekzistenca in omračena vsa bodočnost. Res, zelo ganljivo! Ali mi vprašamo: Kdo je kriv, da je »regnicolo« pahnujen v nesrečo, če ne ravno laška cunja in vsi tisti, ki trobijo v njen rog?! Kdo ga je silil, da se je vtikal v volitve, torej v stvari, ki ga nič ne brigajo kakor tujega podanika? »Piccolo« seveda meni, da se tuji podaniki smejo mešati v naše stvari in plačevati našo gostoljubnost s tem, da sleparijo pri volitvah in nam kratijo naše najsvetejše pravice! Seveda le tedaj: ako se ti tuji podaniki — regnicoli! Kje pa je bil »Piccolo« in njegova družba pred volitvami?! Takrat niso hoteli vedeti, da sami tirajo v nesrečo laškega podanika, ako ga silijo, da gre po slepariji volit! Takrat jih ni bilo tu, da bi svarili svoje ljubljence pred pretečo nesrečo, ne, temveč tržaški magistrat jih je še pahal v nesrečo s tem, da jim je izročal volilne legitimacije! In vendar so vsi dobro vedeli, da so oblastva zapretila z izgonom onim tujim podnikom, ki bi šli na volišče s sleparskimi legitimacijami! Kdo je torej kriv nesrečam, ki izvirajo iz tega? »Piccolo«, primi se za svoj — zakrivljen nos. Hinaveci!

Še ena! Pišejo nam: Na trgu Giuseppina števil. 1. stanuje gosp. Maks R., ki je svoj čas dal po gospodarjevem uradniku, izpolniti polo za ljudsko štetje. Le ta uradnik je gospoda R. nagovarjal, ko je isti izjavil, da on in njega družina govorijo slovenski — češ: Vi ste rojeni tukaj, živite vedno tu, pa hočete, da vam zapišemo slovenski za občevalni jezik! — Ker se pa gosp. R. ni dal pregovoriti, je uradnik zapisal, kar je stranka zahtevala.

Kasneje je prišel k gori omenjenemu magistratu »komisar«, ki se je kar zgrašal nad R. radi slovenskega občevalnega jezika! Rekel je: »Vi ste rojeni tu, tu ste vedno živeli, sedaj postanete Tržčan in vendar si upate naznanjati slovenski za občevalni jezik!«

Gospa R. je pa izjavila, da oni govorijo slovensko, nemško in laško in je pooblastila gosp. »komisarja« naj pristavi še ostala dva jezika — kar je »komisar« takoj storil! Zakon o ljudskem štetju govori, da je v 13. rubriko vpisati le en jezik, to pa more biti le oni katerega govorimo v družini, ali, ako nimamo družine, onega, katerega sami smatramo za svoj občevalni jezik. Kako prihaja torej magistratovec do tega, da vpisuje kar tri jezike v omenjeno rubriko?! Tu je gotovo postransk — nepošten namen — zato opozarjamo vladne oblasti tudi na ta slučaj.

»Tržaško podporno in bralno društvo« je imelo v nedeljo dne 31. marca svoj redni občni zbor v lastnih prostorih. Da-si so bili člani vabljeni posamično in po pozivih v »Edinosti«, je bila udeležba le bolj pičla, kar znači, da se del členov tega društva še premalo zanima za družabno življenje in delavsko organizacijo sploh. Kdor je člen društva, se mora tudi zanimati zanje. Pa preidemo k poročilu!

Po primernem nagovoru gospoda predsednika Kranjca so prečitali tajnikovo in blagajnikovo poročilo. Iz teh poročil posnemamo:

Začetkom leta je bilo društvo štelo 896 členov, med letom je bilo vsprejetih 561, skupaj je bilo torej vpisanih 1457 členov.

Radi nestalnih delavskih razmer v Trstu se delavci neprenehoma menjavajo, t. j. jedni odhajajo, drugi prihajajo, in ako vpoštevamo še razne družinske in socialne razmere, se gotovo ni čuditi, da je bil odbor primoran izbristati med letom 556 členov, tako, da ostaja konec leta 1900 le 907 plačujočih členov. K tem členom je pristihi še 1 ustanovnik, 5 časnih, 7 podpornih členov.

V minolem letu je imelo društvo z gotovino od leta 1899, vred 25523 K 01 stot. in 21010 K 10 stot. stroškov. Čistega dobička je imelo društvo v minolem letu 3458 K 07; konec decembra 1900 znaša društveno premoženje 18.962 K 22 st.

Ker ima »Tržaško podporno in bralno društvo« tudi ta lep namen, da ne daje svojim članom samo podpore v slučaju bolezní, ampak da skrbi tudi za njih duševno krano, vzdržuje primerno knjižnico z 500 lepimi in poučljivimi knjigami ter je naročeno na sle-

deče časopise: Edinost, Soča, Primorec, Slovenski Narod, Novi List, Brivec, Naša Sloga, Domovina, Dom in svet, Zvon, Mohorjeve in Matične knjige, Slovenca pa mu odstopa g. Šorli brezplačno.

Zanimanje v čitanju je povoljno, vendar bi bilo želeli, da bi se posebno naša mladina še z večjo vnetostjo oprijela kajig in časopisja.

Ako še pomislimo, da je društvo v pričetku svoje ustanove leta 1881 štel samo 74 členov in l. 1883. celo samo 52, a da šteje danes okoli 1000 členov, je to vendar le velik napredek. S tem sklepam ter želim, da bi društvo vsestranski napredovalo in da bi se uresničile besede društvenega gesla: Ljubzen in delo med seboj!

Poročilo tajnikovo poklada slovenskemu delavcu na sree dolžnost, da svojim otročičem že v nežni mladosti veeplja ljubezen do domovine in materinega jezika, da se isti ne bodo sramovali svojih roditeljev, marveč, da postanejo vredni potomci svojih starišev ter ostanejo zvesti sinovi narodu in domovini!

Zadnja točka dnevnega reda je bila volitev odbora, ki se je konstituiral nastopno:

Predsednik: Kranje Josip. 1. podpredsednik: Čudvot Matija; 2. podpredsednik: Kamušič Miloš; tajnik: Bukovič Fran; 2. tajnik: Rakuša Fran; blagajnik: Gulič Fran; knjigovodja: Rože Josip in Škedelj Ivan; gospodar: Rože Miha. Odbor: Tavčar Josip, Kovačič Ivan, Žetko Ivan, Križman Ivan, Gregorič Josip, Tomažič Ivan, Gasperšič Fran, Godnik Fran, Černe Alojzij, Lužer Fran, Kukanja Ivan, Rolih Anton, Stok Vinko, Barič Miloš. Namestniki: Lozej Vid, Hvala Matevž, Serjar Ivan, Stok Ivan, Ferfolja Fran, Rebec Simon. Ženski odbor: Purkart Marija, Ivančič Ivanka, Rolih Antonija, Zadnik Karolina. Namestnice: Kukanja Josipa, Ciriko Marija, Gruden Rozika, Bonamici Franja. Pregledovalni odbor: Colja Josip, Vičič Josip, Repe Lovro. Mirovna sodnija: Umek Ivan, Šue Josip, Vinko Godina, Krašević Martin, Ostouška Fran.

Konečno moramo konstatirati, da je to društvo lepo napredovalo v zvezi vsem zaprekan od strani nasprotnikov.

O ne, ne! Na poziv naš do »Slovenec«, naj nam poda dokaze za svoje trditve: 1. Da smo mi plačani režiserji; 2. da delujemo za ruski razkol; 3. da delujemo za apostazijo in 4. da delujemo za Rusijo — odgovarja »Slovenec«:

»No, da so ravno v uredništvu »Edinosti« plačani režiserji, tega nismo trdili, a to bo postalo verjetno, če bo »Edinost« še dalje tako pisala. Da pa ta agitacija ima za prvi namen onirazkol, v katerem je Rusija, in da je unijastvo za sedaj samo palijativno sredstvo, to je pa povedal odkrito g. Podgornik v »Slovenskem Veku«.

Oho, tako na kratko pa se ne damo! Nam ni v dolžnost, da bi odgovarjali za to, kar je pisal gospod Podgornik kje drugje, oziroma da bi dokazovali, česa ni pisal in se mu le podtika; mi odgovarjamo za to, kar smo pisali mi, mi smo odgovorni za svoje čine!

O ne, ne, »Slovenec« odgovor nas ne zadovoljuje. Mi pozivljamo torej »Slovenec« vnovič, naj nam odgovori na gori navedena vprašanja: jasno, točno, decidirano. Mi zahtevamo od »Slovenca«, naj ne povija svojih odgovorov v nedoločno vijoletno barvo, da človek ne ve, ali je modro, ali je rudeče; mi zahtevamo jasn odgovor, — tak, da ne bo pripuščal različnega tolmačenja.

Gospoda: vi imate besedo!

Policijske vesti. V ponedeljek po noči so udrili tatovi v gostilno »di dne moreri« pri sv. Jakobu; odnesli so nekaj vina in 5 kron. Policija je zaprla težaka Julija S. in Eliza N., stanujoča na zemljišču Giuliani, ker sta na sumu, da sta izvršila to tatvino.

Jurija Z. iz ulice Caserma šte. 13 so pokradli suknjo in 20 K.

Idi D. iz ulice Scussa št. 1 pokradli so različnih stvari v vrednosti 100 K.

Aretiranje trgovca. Včeraj zjutraj so aretirali trgovca z zrnjem, Marija P., ker je nakupil od več trgovcev za 40.000 K blaga na kredit in so ti sumili, da jo P. hoče odkuriti iz Trsta, ne da bi prej poravnal svoje obveze. Skladišče je policija zaprla in si je obdržala ključ.

Samomor. Včeraj zjutraj se je zastrupila 34-letna Roza Hillebrand. Prenesli so jo v bolnišnico, a je kmalu na to umrla.

Požar. Danes zjutraj ob 1. uri in četrt je gorelo v prodajalnici Karola Veregnassi

v ulici Molino a vento šte. 20. Gasilec so kmalu pogasili.

Poskušen samomor. 26-letni kotlar Josip M. se je hotel usmrtiti, ke mu je njegova ljubica, 40-letna krčmarica, udova Dominika B., mati treh otrok, zapretila, da ga zapusti, ako jo v kratkem ne poroči in ako se ne poboljša in postane bolj delaven. Obupani mladenič se je radi tega zaprl v svojo sobo, prižgal ogelje, legel na posteljo in pričakoval tako, da ga ogljenčeva kislina zaduši in ga reši vseh zemeljskih križev, težav in — ljubimskih muh. Gospodinja pa je še pravočasno prišla v sobo, odprla okno, šla po zdravnika, kateri je smrtnega kandidata res pregovoril, da še nekoliko podaljša svoje bivanje med nami. Če pa ni bil ta »poskušen samomor« le komedija, ker ako bi bil mladenič resno mislil na samor, bi se bil gotovo s ključem zaprl v sobo!

Dražbe premičnin. V petek, dne 5. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v Škorklji šte. 176, hišna oprava; na lesnem trgu št. 10, usnje; v ulici Media št. 3, hišna oprava; v ulici Porta šte. 98, hišna oprava in razno; v ulici Giulia št. 10, in v ulici Galileo št. 6, hišna oprava, konji, kočije in konjske oprave; v Škorklji št. 131, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.0, ob 2. uri popoldne 18.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 769.9. — Danes plima ob 9.35 predp. in ob 9.33 pop.; oseka ob 2.29 predpoludne. in ob 3.42 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Potop ladije »Lucullo«. Potapljač Anton Conostabo je našel blizu luke Červera 2 izmed štirih utopljenec, ki so se potopili z ladijo »Lucullo« blizu Novegrad. Najdena dva sta Voltolina in Stančič. Obraza imata grozno izpačena, ker so ju objedle ribe.

× Mesto poštnega odpravnika na e. kr. poštne uradu v Lanišču (III. razred 6. stopinja), pol. okraj Koper, je razpisano proti pogodbi in kaveji 400 K. Letna plača 350 K; uradni pavšal 90 K. na leto; in letni pavšal 360 K. za vzdrževanje na dan jednokratne pešne zveze med Laniščem in Lupoglavu ter za lokalno dostavljanje poštne pošiljate.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Vesti iz Kranjske.

* Pojasnjena tatvina. Tudi mi smo bili sporočili nedavno o veliki tatvini — kakih 8000 kron vrednosti — na škodo prodajalke čevljev, Kernove, v Ljubljani. Sedaj pa se je »tatvina« pojasnila na nepričakovan način. Kernova je le fingirala tatvino, da bi rešila sebe. Ona je namreč oni dve hranilni knjižici dobila le v pohrano od neke gospe Nosanove. Ker pa je ta poslednja jela energično zahtevati svoji knjižici, a je Kernova tekom časa na ti knjižici vzela iz hranilnice 3000 kron, bila je poslednja seveda v hudih škripeh. V tem jej je prišla misel, da je fingirala, kakor da je okradena. Razmetala je svoje stvari po sobi in potem »tatvino« naznanila policiji. Ljubljanska policija je prišla stvari do dna. Kernovo so seveda deli pod ključ. Ista sicer tudi še vedno trdi, da sta jej bili knjižici ukradeni, česar pa nikdo ne verjame. Ljudje sodijo, da je Kernova hotela ubrati pot, katero je ubral že mnogokateri — poštenjak, pot v Ameriko. No, ta pot jej je temeljito zagrajena.

* Redni občni zbor »Dramatičnega društva«. V soboto zvečer se je vršilo letno redno zborovanje »Dramatičnega društva« v ljubljanskem »Narodnem domu«. Iz tajnikovega poročila intendanta Milčinskega je posneti, da je bilo tekom minole sezone 90 predstav. Dramskih predstav je bilo 50, opernih 37, operetna 1. Novitet je bilo 14 dram, (mej temi dve domači) in dve operi. Denarni promet je znašal 195.922 kron. Blagajniško poročilo izkazuje rednih dohodkov: Blag. prebitek poprejšnje sezone 1561 kron, redne in izredne mestne in deželne podpore so znašale 27.100 kron, gled. društva prispevek 1067 kron, članarina 876 kron, za lože in sedeže 11.803 kron, dohodki predstav 32.155 kron, razno 327 kron; izredni in prebajalni dohodki so znašali 23.062 kron. Izmed rednih izdatkov so potrošili 29.931 kron za operno in dramsko osobje. Denar-

nega vspeha je imela sezona 2481 kron. Ako se skupni dnevni dohodki primerjajo z dnevnimi stroški, dobimo 188 kron čistega dohodka vsake predstave, to je skupaj 16.544 kron. Za prihodnjo sezono so dohodki proračunjeni na 43.131 kron, izdatki pa na 47.600 kron, ter bi kazalo 4469 kron primanjkljaja. Iz odbora so po pravilih izstopili trije odborniki, izmed teh sta bila dr. Stare in dr. Tavčar zopet izvoljena, namesto Prosenca pa je bil na novo izvoljen dr. Gojmir Krek. Mesto odstopiših intendantov Hubada in Milčinskega prevzameta intendant baje novoizvoljena Janko Bleiweis in Anton Askere. V odboru ostanejo še: dr. Bleiweis, Rozman, Tekavčič, Zbašnik. Dosedanja intendant je za prihodnjo sezono stopila že v dogovor s tenoristom Olževskim, igralcem Dobrovolnim, Boleško, Deylomin, gđ. Ruckovo. Domači igralci in igralki ostanejo. Z g. Verovškom kakor režiserjem se je sklenila petletna pogodba.

G. župan Hribar je izrazil željo, naj bi gospe Polakovo zopet pridobili za slovensko gledališče in je nasvetoval, naj se novi odbor obrne do deželnega zbora s predlogom, naj se ustanovi novo mesto stalnega plačanega intendanta s primerno plačo. G. Hribar je dejal, da bi bilo prav, ko bi se v dež. zboru dalo razumeti Nemcem, naj si zidajo svoje gledališče! Podpredsednik dr. Bleiweis vitez Trsteniški je v svojem zaključnem govoru izrazil menenje, da bo morda treba nastaviti plačanega tajnika, ki bo opravljal vsa potrebna pisarniška opravila.

* Nad županom v Zagorji je bil dne 30. marca izvoljen g. Matija Fatur. Zanimivo na tej volitvi je, da je novi nadžupan naslednik — svojemu očetu, ki je celih 33 let užival »sladkosti« županovanja na deželi. Staremu možu moramo le častitati na — dobrih živcih.

* Samoslovenski ulični napisi v Ljubljani. Iz »Slovenca« posnemamo, da se po Ljubljani nabirajo podpisi za samoslovenske ulične napise. Čudno! V Trstu se nobena oblast, nobena vlada, nobeno sodišče ne izpodtika na samo laških uličnih napisih, da-si je v Trstu ne le relativno, ampak absolutno več Slovencev, nego v Ljubljani Nemcev.

Vesti iz Štajerske.

— Vedno ista pesem. Poštarijem na Pragerskem je imenovan neki Karol Jacob. Trd Nemec torej, za popolnoma slovenski kraj. Slovenske poštne uradnike pa pošiljajo v tujino! To je že taka tradicija v vsej državni upravi. No, to imenovanje bomo umeli še le popolno, ako se spomnimo, kdo je poštni ravnatelj za Štajersko. To je naš stari dobri znanec, dobrotnik trž. Slovencev s slovenskim imenom in nemškim srcem: vitez Pokorny!

Razne vesti.

Narodnosti v avstro-ogrski armadi. Dunajski »Arneebblatt« je prinesel statistiko avstro-ogrske vojske, v kateri je 430.000 Slovanov, 227.000 Nemcev, 120.000 Madžarov, 48.000 Rumunov, 14.000 Italijanov. Izmed Slovanov je 175.000 Čehov, 76.000 Poljakov, 75.000 Malorusov, 75.000 Hrvatov in 28.000 Slovencev.

Aleksandrijski Slovenci dobe slovenskega duhovnika. V »Slovenca« čitamo: Č. g. P. Benigen Snoj, katehet na deški ljudski šoli novomeški, se poda po Veliki noči v Aleksandrijo, da prevzame duhovno vodstvo tamošnje slovenske duhovne naselbine, ki šteje do 5000 duš. S tem se izpolni gorka želja aleksandrijskih Slovencev. Bog blagoslovi delo požrtvovalnega g. Snoja!

Trgovina in promet.

Tržaška posojilnica in hranilnica. registrirana zadruga s omejenim posrošvom je imela do konca marca t. l. 1.769.542.42 kron prometa. Lansko leto v isti dobi pa 1.474.392.08 kron. Narastek znaša torej 295.150.34 kron. Tudi te številke kažejo zopet, kako ta naš denarni zavod od leta do leta lepše raste. Leto za letom vidimo večje številke; promet, ki ga je ta zavod sedaj napravil v enem mesecu, je večji, nego je bil pred malo časom iz dveh ali skoraj treh let skupaj! Če smo se takrat veselili napredka in obédovali hitri razvoj, kaj pa naj porečemo sedaj?! Le tako naprej! Mi Slovenci in Slovenke pa pridno nosimo krone na kup!

Brzojavna poročila.

Umivanje nog na dvoru.
DUNAJ 4. (B.) Po slovesni službi božji, katere so se udeležili cesar s členi cesarske hiše, najvišji dvorni in državni dostojanstveniki in diplomatski zbor, se je v ceremonijski dvorani vršilo umivanje nog ob običajnih ceremonijah. Njeg. vel. je umivalo noge 12 starčkom. Poslednji kakor tudi 12 stark so bili obdarovani na naveden način.

Ustaja na Kitajskem.
LONDON 4. (B.) »Daily Mail« poroča iz Šangaja včerajšnjega dne: Nizozemska vlada zahteva 100.000 funtov odškodnine za odposlate nizozemskih ladij iz Indije v Kitaj.

LONDON 4. (B.) »Times« javlja iz Pekinga dne 2. t. m.: Po soglasju med višjimi uradniki vsled vedenja vlasti se dozdeva, da Kitaj ne odneha od svojega upiranja proti podpisu pogodbe o Mandžuriji; k večjemu bi se zgodilo to, ako Rusija bistveno skreči svoje zahteve.

Dogodki v Turčiji.
CARIGRAD 3. (B.) Kakor javlja »Agence de Constantinople«, ni v kompetentnih turških krogih ničesar znano o namišljenem poklanju treh bolgarskih rodbin v vasi Agamahale pri Seresu. Po francoskih listih naznanjeni čini tatvin, plenjen in roparstev v Sirnaku (Erzerum) so le ponavljanje vesti, ki je bila že formalno dementirana.

Cesar Viljem občuduje Sultana.

CARIGRAD 4. (B.) Cesar Viljem je izrazil sultanu svoje občudovanje na hrabrem vedenju tega poslednjega o potresu mej ceremonijo povodom kurban - bajranskega praznika. Mej ceremonijo navzoči potrjujejo, da je sultan ob tej priliki res pokazal veliko prisotnost duha ter je podal svojim podanikom dokaz hrabrosti s tem, da ni zapustil dvorane.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Prva slov. zaloga pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia (Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

• T R S T •

TOVARNA: Via Tesa, vogal Via Limitanea	ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (solsko poslopje) in Via Riborgo št. 21
---	---

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MATTON
GISSHÜBLER
naravnost
alkoholna kletina

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dunajska filijalka
Bankne vloge na knjižice s 4%.
 Banke, berzo posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Št. 452.

Razglas.

Ker navadni semenj v Nabrežini
 pade letos ravno na dan Velikega petka,
 se isti odloži na

ponedeljek po beli nedelji,

to je, dne 15. aprila t. l.

Županstvo v Nabrežini

dne 30. marca 1901.

Župan: Caharija.

Slovenska družina

daje v najem lepo mobilirano sobo za
 dva gospoda v ulici Geppa št. 10. I. n.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in
 železnih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

Varstvena znamka: SIDRO.
LINEMENT. CAPSICI COMP.
 iz Richterjeve lekarne v Pragi
 pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.
 Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavrtki z našo var-
 stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.
 Richterjeva lekarna pri slatnem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.

priporoča

pristna bela in črna vina iz vi-
 pavskih, furlanskih, brislih, dal-
 matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po že-
 leznici na vse kraje avstro-ogrske monarhije
 v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo po-
 šilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Najbolja prevlaka za podove
 je Fernolendtov

bliščeči lak
za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
 prejšnjo prevlako, se ne priplje, se ga lahko opere in
 e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
 v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
 Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila
 nepremoljive masti za usnje, patentovano sredstvo
 za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna
 zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
 bronasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednosti: zatore
naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI
MAL POLOZI DAR DOMU NA ALTAR:
ZALOGA PRI IV JEBACINU V LJUBLJANI

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 mlo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglic, ki so tudi pod
 imenom **Pserhofer-jeve kroglice** ali **Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice** znane,
 stane **skatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 skatljicami 1**
gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštne prosto vpošiljavo: 1 zavitek
1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priloženo.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake skatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev, 1 lonček 40 kr., s
 poštne prosto pošiljavo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s
 poštne prosto pošiljavo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za želodce in žive, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska)

esenca imenovana) — Lahko razstoplju-
 joče zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena
 steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljša sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. **Steudel-a,** 1 lonček 50 kr., s
 poštne prosto pošiljavo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razeu tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbijo vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljate po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
 je poština mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Ulica Poste vecchie 16
 vogal ulice Caserma
 pod novo municipalno palačo.

G. GULA

Na zahtevo ceniki.
 Telefon št. 1082.

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo dobro sortirano

trgovino

z dezertnimi vini, šampanjcem, Bordeaux, Burgunder, renskimi
 vini, Mosella, italijanskimi, avstro-ogorskimi in paštnimi vini.
 Rum, Jamajka, Demerara, Konjak, sladke pijače in razna
 žganja, vse to iz krajev, kjer se prideluje ter od prvih tu- in
 inozemskih tvrdk.
 Toči na drobno (od 1/8 litra naprej) rum, Demerard in Ha-
 vano, Marsalo, ciper, moškat, likerje in razna žganja itd.
po najnižjih cenah.
 Na izbero: kitajski in ruski čaj prve vrste.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardublah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Osmico v Rojanu

odprem za Velikonočne
 praznike ter naznanim slav-
 nemu občinstvu, prijateljem
 in znancem, da bom točil do-
 mači pridelek.

Priporočam se za obilen
 obisk

Ivan Marija Bole.

Prosekar.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu,
 da imam precejšnjo množico pristnega
 prosekarja na prodaj. Oddajam ga
 tudi od 5 litrov naprej.

Dragotin Stare

Kontovelj - Prosek.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljate na deželo s poštne povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se topla
 priporoča udani

Josip Gregorčič

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novi za vplačila.	
V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
 v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnosno
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Czevec, Ljubljano, Linc, Olomcu,
 Reichenburg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —

provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem

kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da
 srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi

Krompir za seme,

fine vrste, pošilja v vsakej možini vedno

Alojzij Kane

trgovec

v Ljubljani, Dunajska cesta.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu
 v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez
 kapitala in rizika z razpečevanjem zako-
 nito dovoljenih državnih papirjev in srečk.
 Ponudbe pod naslovom **Ludwig Oester-
 reicher** v Budimpešti, VIII. Deutschgasse, 8.

Vino na dom

istrsko po 32 nvč. liter
 belo vipavsko » 36 » »
 pristno, franko v množinah od 25 litrov
 naprej prodaja

Jože Furlan, gostilničar v Trstu,

„Andemo de Franz“

v ulici Geppa št. 14